

1. Luento: Mikä on lopunaika?

Rukous/Tervetuloa

Lopunajan ongelmakysymyksiä

Seuraavassa on muutamia huomautuksia luentojen aluksi.

Nämä luennot on kirjoitettu alun alkaen vuonna 1996. Silloin kohderyhmä toivoi käytettävän vuoden 1938 käännöstä ja niin on tässä pääosin tehtykin ja säilytetty tämä käännös. Tuohon käännökseen on tehty vain muutamia korjauksia. Eräät yhdyssanat kirjoitetaan nykyisin erilleen. Koska tietokoneohjelma moittii vanhoista muodoista, ne on korjattu nykysuomelle. Joitakin muitakin vanhahkoja sanontoja on korjattu nykyihmiselle paremmin ymmärrettävään muotoon. Muutoin ei ole tekstiin koskettu tai muutettu. Missä uudempi käännös on paremmin kuvannut ao. asiaa, on käytetty tätä käännöstä, tai jotain muuta käännöstä. Yleensä on muu käännös sitten kerrottu.

Luennoissa on nytkin runsaasti raamatunlainauksia. On annettu mieluummin Sanan itsensä selittämää, kuin että luennoitsija olisi niin kovin selittänyt. Tiedän, etteivät kaikki pidä tämän tapaisesta luennoista. Mutta kaikille ei voi olla mieliksi.

Valitettavasti markkinoille ilmestyy yhä enenevässä määrin monenlaisia lopunajan oppeja, jotka ovat lähempänä utopioita kuin tervettä raamatullista sanaa. Ne ovat usein hurjia ihmisen sensaatiohaluisuutta palvelevia tuotoksia. Ne ovat liian ihmiskeskeisiä ja sielullisia, että kaikki jaksaisivat niitä omaksua. Toiset juoksevat niiden perässä kuin hengen hädässä.

Näissä luennoissa on pyritty Hengen johdatuksessa ensisijaisesti raamattukeskeisyyteen. Luennoissa ei ole pyritty myöskään sensaatiomaisiin tulkintoihin ja ”paljastuksiin” Sanasta. Ehkä juuri siksi joku pettyy näihin luentoihin. ”Ei mitään mielenkiintoista”, joku arvelee. Tavoite kuitenkin näillä luennoilla toki on johdattaa kuulijat ottamaan vastaan sana, joka sanottiin kauan sitten: ”*Vartija, mikä hetki yöstä on? Vartija, mikä hetki yöstä on?*” ” (Jes. 21:11). Ja toisaalta tavoitteena on se, että me tutkisimme itseämme ja pysyisimme hereillä. Jeesus sanoo: ”*Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa.*” ” (Mark. 13:37). Tästä eteenpäin en raamatunpaikkaviitteitä aina kerro. Näin olen toiminut muissakin luennoissani. Käytetyt raamatunpaikat löytyvät tästä monisteesta.

Lopunaika luentoaiheena on ongelmallinen senkin vuoksi, että liian moni pikkulapseksi Kristuksessa jäänyt viihtyy vain tämän tyyppisten kirjojen ja luentojen parissa etsien uutta ja uutta sensaation poikasta. Näin on ollut kyllä aina. Kun pitäisi kasvaa lujasti Kristukseen Sanan kautta, lapset Kristuksessa etsivät ihmeitä ja tunnustekoja, yhä uusia ihmisten itsensä rakentelemia profetioita ja monenlaista tympeää sensaatiota. Kuitenkin tämä käsiteltävä aihepiiri kuuluu myös Raamattuun ja

myös sitä on voitava käsitellä ja opettaa. Toisille se voi olla vain pahaksi, toisille aikuisiksi kasvanneille, se antaa uutta ymmärrystä.

Aihe näissä seuraavissa luennoissa on erityisesti Jumalan valtakunnan lopullinen tuleminen ja toteutuminen. Tällöin on puhe lopun ajasta, eli eskatologiasta. Kaikkia aiheeseen liittyviä erilaisia termejä emme ryhdy käymään yksityiskohtaisesti läpi, niitä löytyy vaikkapa netistä riittävästi. Seuraavassa luennoissa otetaan esille joitakin ao. termejä.

”Voiko herännyt ihminen lukea sanomalehteä, vai onkohan se syntiä”, kysyivät 1800-luvun heränneet johtajaltaan Paavo Ruotsalaiselta. Paavo vastasi: ”Kyllä voi lukea, siitähän näkee milloin maailmanloppu tulee”. Hän oli oikeassa. Erityisesti nykymedia kertoo ajasta, jossa me nyt elämme. Luemme ja kuulemme kuinka kansa nousee kansaa vastaan, kuulemme sanomia sodista, luonnonmullistukset ovat lisääntymässä, tuhotulvia ja maanjäristyksiä sattuu monin paikoin. Sodat lisääntyvät. Näitähän asioita aikamme media pullistelee. Tiedemiehet varoittavat kaikkein synkimmin siitä, mikä maanpiiriä pian kohtaa. Tulivuoren purkaukset ja maanjäristysuhat ovat edessä yhä pahenevassa määrin.

Moni siis pelkää, mikä maanpiiriä kohtaa. Pelot ovat lisääntymässä. Kun sitten jo taivaitten voimat alkavat järkkyyä, pelko kasvaa ihmisten mielissä menehtymiseen asti. Kun avaruuden järjestys alkaa järkkyyä, hätä on jo valtava. Taivaankaikkeuden voimia ei voi enää ihmistietämyksellä hallita, jos nyt yleensä on kyetty muitakaan luonnonvoimia kovin hyvin hallitsemaan. Ilmastonmuutos on lievä ilmaus siitä, mistä tulee olemaan kyse lähitulevaisuudessa. Totaalinen kaaos odottaa myös Jumalan sanan mukaan. Ei sitä voi paeta. Jeesus sanoo: ” *Kun nuo tapahtumat alkavat, nostakaa rohkeasti päänne pystyyn, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.* ” (Luuk. 21:28).

Vanhassa virressä sanotaan: ”Maailma nukkuu, liekeissä hukkuu.” Näin todella tapahtuu lopunajalla. Mutta silti maailma ja langennut kristillisyyden varottaa koko ajan eräistä ”maailmanlopun saarnaajista”. He väittävät näiden pelottelevan ihmisiä maailmanlopulla. Totta siinä onkin toinen puoli. Syytä pelkoon on. Mutta nukkuvien lampaiden ja tämän maailman johtajien tehtävä on tuudittaa joukkojaan yhä syvempään uneen. ”Älkää pelätkö”, he toistelevat, vaikka aihetta pelkoon on. ”*He parantavat kepeästi tyttären, minun kansani, vamman, sanoen: 'Rauha, rauha!' vaikka ei rauhaa ole.*” (Jer. 8:11). Tämän tähden on ajan lopulla hirvittävä huuto kaikkialla ja kauhu kun Jumalan tuomiot alkavat toteutua. ”Miksi emme kuunnelleen noita ”lopunajalla pelottelijoita”, he tunnontuskissaan ja kauhuissaan huutavat. He eivät voi enää nostaa päätään, kun tapahtuvat alkavat vyöryä yli maanpiirin. Jeesus puhuu niille, jotka ovat pysyneet uskollisina ja vahvoina Herran tuloon asti. Nostakaa te päänne, teidän vapautuksenne aika on lähellä.

Mitä tarkoittaa ”lopun aika”?

Aina joku kyselee: ”Milloin maailmanloppu tulee.” Näin on kysytty tuhansia vuosia. Siihen emme vastaa vielä nytkään. Jotakin voi toki sanoa ja sen voi toki jo nyt sanoa, että todelliseen maailmanloppuun on vielä aikaa yli tuhat vuotta. Mutta sitten tämä näkyvä maailma katoavat. Ne kääritään kokoon kuin vaate. ”*ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne vanhenevat kaikki niin kuin vaate, ja niin kuin vaipan sinä ne käärit, niin kuin vaatteen, ja ne muuttuvat; mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi loppu.*” (Hepr. 1:11,12).

Kysymykseen päivästä ja hetkestä, jolloin Jeesus tulee takaisin hakemaan omansa, voi vastata hänen omilla sanoilla: ”*Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin.*” (Matt. 24:36). Kaikille ei tämä tieto riitä, vaan monikin hakee parempaa profeettaa, joka arvelee tietävänsä asioita paremmin kuin Jeesus. Toki edellä luetussa Jeesus puhuu päivästä ja hetkestä. Hän ei puhu vuosista ja pidemmistä aikajaksoista. Mutta siinä ei ole mitään mieltä, että ajattelemme Jeesuksen eräiden opetuslapsilleen sanomiensa sanojen tarkoit-

tavan myös meitä. Kun opetuslapset kysyivät lopunajan tapahtumien aikamääriä, Herra sanoi: ” *Ei ole teidän asianne tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut* ”. (Ap. t. 1:7). On ajateltu noiden sanojen tarkoittavan sitä, ettei lopunajan tapahtumista voi esittää, eikä saa esittää minkäänlaisia aikamääriä. Tämä on kuitenkin kuin pään panemista pensaaseen ja sitten sanoa: ”Eipä täältä juuri mitään näy”.

Tämän luennon aihepiiri kuuluu siihen oppimaailmaan, josta on kristikunnan aikana ollut myös valtavasti kädenvääntöä, epäluuloja, lahkokristillisyyksien mukanaan tuomia vääriä oppeja ja vääriä raamatuntulkintoja. Ei siis ole ihme, että kunnan kristittynä pitävä ihminen tahtoo pysyä visusti ”maailman lopun asioista” erillään. Mutta toisaalta myös epäuskon sankarit ovat usein asialla: ”...*Missä on lupaus hänen tulemuksensa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niin kuin se on ollut luomakunnan alusta.*” (2. Piet. 3:4). Näin Pietari kirjoitti seurakuntalaisilleen.

Näitä epäuskon puhujia on myös nyt paljon. Modernissa teologiassa selitetään usein Raamatun eskatologisten kirjoitusten olevan myöhäisjuutalaisuuden sinne tuomia, ja näin luultavimmin epäpe- räisiä ja vailla totuuden pohjaa. saattoihan toki juutalaisilla opettajilla olla omia tulkintoja, mutta jätämme ne pitkälti omaan arvoonsa.

Varsinkin tuhatvuotinen valtakunta, on oppikysymyksenä ongelmallinen. Se jakaa opettajia ja kuuntelijoita eri leireihin. Kaikki luterilaisetkaan eivät hyväksy oppia 1000-vuotisesta valtakunnasta. Tämä johtuu paljolti siitä, että he asettavat näkemyksissään luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat arvoasteikolla Raamatun edelle. Tunnustuskirjoissahan ao. oppia ei hyväksytä. Kuitenkin myös Tunnustuskirjat on vastaväitteistä huolimatta alistettava Raamatun auktoriteetin alle, eikä päinvastoin. Mahdoton on hyväksyä sellaista käsitystä, että Raamattua on tulkittava Tunnustuskirjoista käsin. Se on mieletöntä. Raamattu on Jumalan arvovaltaista sanaa. Sen sijaan Tunnustuskirjat ovat uskonop- pineiden, mutta silti vain syntisten ihmisten tulkintoja kristinuskon kysymyksistä, joten heidän näkemyksissään voi olla joiltakin osin myös virhetulkintoja. Erityisesti näin on niiltä osin kuin ne koskevat lopunaikaa. Edes uskonpuhdistajia ei voi rinnastaa Raamatun opettajiin, jotka olivat aivan erityisasemassa Jumalan pelastussuunnitelmassa.

Tunnustuskirjoissa sanotaan: ”Samoin hylätään tässä myös eräät juutalaiset opit, joita nykyaika- na esiintyy, että ennen kuolleitten ylösnousemusta pelkät pyhät ja hurskaat saavat ajallisen valta- kunnan sekä hävittävät kaikki jumalattomat” (Augsburg XVII).

Kun näin opetetaan ja moni ottaa tuon kaiken todesta, ymmärtää ongelmien syvyyden.

Lutherkaan ei ymmärtänyt tätä osaa Ilmestyskirjasta (hän jopa epäili joskus koko Ilmestyskirjan aitoutta). Hän sanoi oppia tuhatvuotisesta valtakunnasta makkabealaiseksi ja hurmahenkien ja lah- kolaisten käsitykseksi. Hän ymmärsi sanat tuhannesta vuodesta historiallisesti. Hänen mielestään tämä aika tarkoitti aikaa apostoleista siihen asti, kun turkkilaiset astuivat esiin. Tuskin kukaan hyväksyy tällaista käsitystä tänä aikana. Luther ajatteli myös, että tuhatvuotinen valtakunta on meneil- lään, että elämme tuhatvuotisen valtakunnan aikaa. Saatana olisi nyt sidottu, kun evankeliumia ju- listetaan. Mutta tuntuu käsittämättömältä, että joku todella ajattelee saatanan olevan nyt vangittuna. Se peto ei ole koskaan ollut niin virkeä kuin juuri näinä päivinä.

Luther oli toki aluksi myötämielinen aikansa opetuksille lopun ajasta ja tuhatvuotisesta valta- kunnasta, mutta sitten nämä asian omaiset opettajat menivät niin pahoin harhaan, että Luther hylkä- si heidät ja valitsi - ikävä kyllä - toisen ääripään. Silloin Luther alkoi tulkita siis itsekin näitä asioita pelkkinä juutalaisina taruina. Eräs aikamme luterilainen teologi totesi kuitenkin luennollaan, että jos tämän ajan opettaja kieltää vaikkapa opin tuhatvuotisesta valtakunnasta, ei hän ole kovin uskottava ja varteenotettava opettaja. No, ei todellakaan.

Juutalaiset, ns. Sibylliiniset kirjat, puhuvat myös tuhatvuotisesta valtakunnasta. Näitä kirjoja ovat mm. Salomonin psalttari, Henokin kirja, Baarukin apokalypsi ja 4. Esran kirja. Tarkoittaneeko Lut- her ja Augsburgin tunnustus erityisesti näitä kirjeitä? En tiedä.

Voimme toki hylätä tai antaa vain toissijaisen merkityksen muutamille myöhäisjuutalaisille kirjoituksille, mutta emme saa hylätä Raamattuumme ainoana kirkon opin ja elämän ohjenuorana. No, näin ovat kuitenkin jotkut piispanne tehneet. Elämme siis sitä aikaa.

Raamatusta ei saa poistaa osia, vaikka Lutherkin niin vaatisi! Sanakin tästä varoittaa: ”*Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan; ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu.*” (Ilm. 22:18,19). On siis vaarallista muokata myöskään Jumalan pyhää sanaa joidenkin pyhimysten näkemysten mukaiseksi. Luther itsekin toteaa, että myös monet pyhät ovat pahoin erehtyneet ja Jumala sallii sen, että katsoisimme vain, ja yksin omaa, hänen Raamattuaan. Luther kehotti hautaamaan myös omat teoksensa monen sylen syvyyteen maahan, jos ne ovat tulleet esteeksi Raamatun lukemiselle ja opettamiselle.

Monet asiat on ymmärretty väärin. Monet villihenget ovat johtaneet ihmisiä harhaan. Monet pyhätkin ovat erehtyneet järjenpäätelmiin. Muutamat raamattukriitikot uskovat jopa Jeesuksenkin näissä kysymyksissä lopulta erehtyneen. Silti totuus ei pala tulessakaan. Tätä totuutta pyrimme etsimään näilläkin luennoilla, väittämällä kuitenkin löytöjä lopullisiksi totuuksiksi. Mutta pyrimme siihen. Esitettyjä asioita ja ajatuksia ei ole haluttu esittää ainoana oikeina tulkintoina. Vain Kristus ja hänen sanansa on Totuus.

Kaikesta tästä sotkusta huolimatta myös nämä vaikeat asiasällöt on uskallettu ottaa käsiteltäviksi. Jos joku lukija arkailee tutkia ko. asioita, hän tekee parhaiten, jos ohittaa nämä, tässä olevat opetukset.

Tässä ei ole otettu voimakkaasti kantaa eri tulkintoihin ja oppeihin.

Tutki lukijani ja kuulijani kaikkea tätä ja koettele ja pidä se mikä hyvää on. Koska vain Isä yksin tietää, milloin kaikki tapahtuu oikealla ajalla ja hetkellä, ei tässä ole haluttu viisastella kovin tarkoilla vuosiluvuilla, vaikka niitä jonkin verran käytetäänkin. Nehän ovat Raamattua. Sellaisia lukuja, joita voi Raamatusta löytää, ei tarvitse salata tai kieltää. Ehkä juuri nuo vuosiluvut haluan erityisesti jättää lukijalle avoimiksi pohdinnoiksi ja tutkinnan kohteeksi.

Riidan kohteena oppineiden välillä on ollut jo pelkästään se, missä kohden vihan aikaa Kristus tulee, vai tuleeko hän jo ennen sitä, saati sitten suurien linjojen erimielisyyksistä. Niistä sitä vasta on riitaa ollut. Vuosien varrella on syntynyt runsaasti erilaisia koulukuntia vaikkapa Ilmestyskirjan ymmärtämisen pohjalta. On kirjoitettu: ”*Mutta sinä, Daniel, lukitse nämä sanat ja sinetöi tämä kirja lopun aikaan asti. Monet sitä tutkivat, ja ymmärrys lisääntyy.*” (Dan. 12:4). On asioita, jotka eivät vielä avaudu. Sinetti estää sen. Ne avautuvat vasta ajallaan. Silti ymmärrys lisääntyy tutkijoille. Siihen tutkimiseen ja etsintään Sanakin kehottaa.

Lopunajan tapahtumat toteutuvat useassa osassa. Ensimmäinen lopunajan merkki oli siis, kun Kristus tuli maan päälle ihmiseksi ja sovitti maailman Jumalan kanssa. Siitä alkoi lopun aika; Pyhän Hengen aika; seurakunnan aika; armotalouden aika. Toinen osa tapahtuu, kun Kristus tulee toisen kerran maailmaan. Hän tulee silloin noutamaan omansa maan päältä. Seuraava vaihe on, kun hän tulee hävittämään synnin maan päältä. Syyntin liha tuhotaan. Seuraa pyhien hallintakausi. Sen jälkeen on viimeinen tuomio ja alkaa iankaikkisuus. Näin Sana opettaa. Kuten on jo kerrottu monet itseään luterilaisiksi opettajiksi sanovat kieltävät tämän kaiken, koska Tunnuskirjat opettaa tässä toisin. Kyllä nämä opettajat joutuvat vielä kerran häpeään, kun he eivät ole ottaneet todesta Raamatun arvovaltaista sanaa, vaikka mielellään sanovatkin itseään raamatullisiksi.

Eräitä ajanmääreitä.

Jeesuksen tuleminen maailman vapahtajaksi

Raamattu antaa meille erilaisia ennusteita ja merkkejä voidaksemme päätellä, mikä aika kulloinkin on menossa. Tärkein ajanmääre on Kristuksen tuleminen ihmiseksi ja lunastajaksi.

Jeesuksen ajan juutalaisillekin oli tämä merkki annettu, mutta he eivät osanneet tulkita sitä. Tästä Jeesus moittikin heitä. ”*Ja fariseukset ja saddukeukset tulivat hänen luoksensa ja kiusasivat häntä pyytäen häntä näyttämään heille merkin taivaasta. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Kun ilta tulee, sanotte te: 'Tulee selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa', ja aamulla: 'Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä.' Taivaan muodon te osaatte arvioida, mutta aikain merkkejä ette osaa."*” (Matt. 16:3+).

Jeesuksen ajan juutalaisten oppineiden olisi pitänyt tietää, mikä aika oli menossa. Hehän olivat Vanhan testamentin asiantuntijoita. Siihen ei heistä ollut. Mutta monet profeetat olivat ennustaneet jo ammuin tulevista ajoista, myös lopun ajoista. He olivat ennustaneet myös Kristusta kohtaavista kärsimyksistä. Profeetta Daniel oli antanut tarkan ajan, jolloin Messias oli ilmestyvä, kärsivä, kuoleva ja sovittava synnit. Vanhassa testamentissa on runsaasti Messiaan tulemisen ennustuksia. Siksi häntä odotettiin niin hartaasti. Ensimmäinen lupaus on jo luomiskertomuksessa. ”*Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.*” (1. Moos. 3:15). Se oli jo merkki Vaimon Siemenestä, joka polkisi rikki käärmeen pään.

Jeesuksen lopunajallinen nimi on Ihmisen Poika. Nimi esiintyy Raamatussa n. 85 kertaa. Hän itse käyttää erityisesti tätä nimeä vaikkapa näin: ”*Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?*” (Luuk. 18:8). Johanneksen ilmestyksessä hänen nimensä mainitaan kaksi kertaa. Ihmisen Poika on silloin Kuningas ja Herra. ”*Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi.*” (Ilm. 14:14).

Messiaan tulemiseen Pelastajana ja lopun ajan tulemukseen palaamme tarkemmin Danielin ja muiden profettojen kautta uudelleen. Samoin teemme Uuden testamentin välityksellä hänen paluustaan Jeesuksen itsensä kertomana ja toisaalta apostolien kuvaamana.

Muita ajanmääreitä.

Danielin ennustuksia

Danielilla oli siis Messiaan tulemisen ennustuksia sekä lopunaikaa käsitteleviä profetioita. Näitä profetioita on ollut lähes jokaisella vanhan liiton profeetalla, erityisesti Jesajalla, Jeremialla, Hesekielillä, Danielilla, Nehemialla ja Joelilla jne.

Daniel huomasi Baabelissa (Babyloniassa) pakkosiirtolaisuudessa ollessaan ja tutkiessaan pyhiä kirjoituksia muun muassa Jeremian profetian. Tuon eräs kohta kuului näin: ”*Niin koko tämä maa tulee raunioiksi, autioksi, ja nämä kansat palvelevat Baabelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta.*” (Jer. 25:11).

Daniel kirjoittaa sitten: ”*Daarejaveksen, Ahasveroksen pojan, ensimmäisenä hallitusvuotena, hänen, joka oli meedialaista sukua ja oli tullut kaldealaisten valtakunnan kuninkaaksi - hänen ensimmäisenä hallitusvuotenaan, minä, Daniel, kirjoituksista huomasin vuosien luvun, josta Herran sana oli tullut profeetta Jeremialle, että Jerusalemin oli oleva raunioina seitsemänkymmentä vuotta.*” (Dan. 9:1,2). Tuossa tekstissä mainitaan myös nimi ”Kaldea”, joka on myös Baabelin nimi.

Sitten hän kirjoittaa yhden Herralta saadun profetian, kansan ollessa vielä pakkosiirtolaisuudessa: ”*Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi. Sitten jumalattomuus päättyy, synnistä tulee loppu, pahat teot sovitetaan, ikuinen oikeudenmukaisuus saataan voimaan, näky ja profetia sinetillä vahvistetaan [lukitaan] ja kaikkeinpyhin voidellaan.*”

Sinun tulee tietää ja ymmärtää: Siitä ajasta, jolloin se sana lähti liikkeelle, Jerusalemin entiselleen palauttamista ja rakentamista koskevan sanan lausumisesta, on voidellun hallitsijan tulon seitsemän vuosiviikkoa. Ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa rakennetaan kaupunkia ennalleen, toreineen ja vallihautoineen. Mutta vaikeat ajat tulevat.

Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon kuluttua raivataan voideltu tieltä, eikä kansalla ole enää toista. Uusi hallitsija lähettää väkensä ja saastuttaa kaupungin ja pyhäkön, mutta tulva tekee hänestä lopun. – Ja tuho on säädetty, ja se kestää sodan loppuun asti.

Hän on tekevä liiton raskaaksi monille yhdenvuosiviikon ajaksi, ja puoleksi sitä viikkoa hän on lakkauttava teuras- ja ruokauhrin. Ja temppelin ylimmällä kohdalla on oleva turmion iljetys aina siihen saakka kun turmion tuoja vääjäämättä joutuu turmioon." (Dan. 9:25–27, RK92). Siinä mainitaan Messias, joka surmataaan ja uusi hallitsija, Antikristus, mainitaan myös.

Tuohon edelliseen liittyvänä luemme vastaavasti Nehemian kirjasta (2:1-8) kuningas Artaxerxesta (Artaxerxes), joka antoi käskyn Jerusalemin jälleenrakentamisesta 20. hallitusvuotenaan. Kansa oli ollut Baabelissa, Babyloniassa, maanpakolaisina lähes 70 vuotta ja Daniel valitti tätä asiointilaa kuninkaalle suruissaan. Daniel oli saanut tärkeän paikan kuninkaan hovissa. Kuningas huomasi eräänä päivänä Danielin surun. Daniel oli lukenut Jeremian tekstin ja oli ahdistunut.

Daniel saikin luvan aloittaa kansan palauttamisen. Daniel toteaa asian näin: ”*Ja kuningas myönsi minulle sen, koska minun Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni*” (8. jae).

Daniel kertoo seitsemästä vuosiviikosta, joka tarkoittaa 7x7 vuotta, jona aikana temppeli rakennetaan. Esran ja Nehemian kirjat kertovat, että temppeliä rakennettiin 49 vuotta levottomien aikojen keskellä niin kuin oli ennustettu.

Tämän jälkeen kuluisi vielä 62 vuosiviikkoa Messiaan tuloon, eli $62 \times 7 = 434$ vuotta. Tämä aika tarkoittaa itse asiassa aikaa saadusta lupauksesta Messiaan kuolemaan asti ja siihen kun opetuslapset hajotetaan sen jälkeen kaikkialle. Tästä on toinenkin ennustus. ”*Heräjä, miekka, minun paimentani vastaan ja minun lähintä miestäni vastaan, sanoo Herra Sebaot. Lyö paimenta, ja joutukoot lampaat hajallensa; mutta minä käänän jälleen käteni pienimpiä kohden.*” (Sak. 13:7).

Kaikkiaan kuninkaan käskykirjeestä Kristukseen kului aikaa siis $(62+7) \times 7 = 483$ vuotta. Näin tapahtui. Ehkä juuri siksi, että Danielin profetia lukittiin, juutalaiset jäivät sokeiksi. Danielillehan ilmoitettiin, että: ”*Mutta sinä, Daniel, lukitse nämä sanat ja sinetöi tämä kirja lopun aikaan asti. Monet sitä tutkivat, ja ymmärrys lisääntyy.*” (Dan. 12:4).

Kristuksen ensimmäinen tulemus ennustettiin siis hyvin tarkoin. Sen sijaan toinen tulemus on salatumpi. Mutta koko Danielin saamien profetioiden käsittely ei näin lyhyessä ajassa näin lyhyessä luentosarjassa ole mitenkään mahdollista. Tarvittaisiin kokonainen tiilikiven paksuinen kirja myös näiden asioiden selvittelyyn ja niitä kirjojahan ja tutkimuksia on jo todella paljon. Kuinka laadukkaita, on sitten eri juttu.

Jeesus kehottaa lopunajan kysymyksissä tarkkailemaan myös Danielia. Daniel on myös yksi merkki. Hän sanoo muun muassa: ”*Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa - joka tämän lukee, se tarkatkoon –*” (Matt. 24:15). Siellä Danielin ennustuksissa oli tuo turmion iljetys ja siihen, ja hävityksen kauhistukseen, Jeesus siis viittasi. Sitä kaikkea oli tarkattava.

Mutta Daniel siis ennusti, että Messias tulee ja asettaa kaiken kohdalleen. Messias saa aikaan sen, että synty tulee voitetuksi ja lunastusmaksu maksetaan ja iankaikkinen oikeudenmukaisuus astuu hänessä voimaan. Messias surmataaan, eikä toista vastaavaa enää tule hänen jälkeensä. Koko profetia vahvistetaan ja suljetaan sinetillä. Juutalaisille sinetti aukeaa vasta lopun ajan päivinä. Raamattu on Ilmestyskirjan mukaan suljettu seitsemällä sinetillä. Se on kirjoitettu sisältä ja päältä täyteen. Sitä päällimmäistä tekstiä voi järjelläkin ymmärtää, sisäinen aukeaa vain Hengen avulla.

Mutta kun alun alkaen vuosiviikkoja oli 70 ja Kristukseen niitä oli kulunut 69, niin sitten herää kysymys, missä on yksi viikko, eli seitsemän päivää, eli seitsemän vuotta? Tämä aika, seitsemän vuotta, on vasta lopun ajassa. Siltä näyttää. Se aika on juuri sellainen, joksi Danielkin sen kuvaa. Se on kauheaa aikaa maailmalle. Se on hävityksen kauhistusta. Ja siihen liittyy näitä turmion iljetyksiä ja muita joita puhutaan Danielin suulla.

”Uusi hallitsija lähettää väkensä ja saastuttaa kaupungin ja pyhäkön, mutta tulva tekee hänestä lopun. – Ja tuho on säädetty, ja se kestää sodan loppuun asti.” Tämä uusi hallitsija tulee ajan lopulla, Antikristus, hän saastuttaa Jerusalemin ja pyhäkön. Mutta hän tuhoutuu Kristuksen tulemuks-

nessa. Paavali muistuttaa meitä tästä näin: ”Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jähka vain tulee tieltä poistetuksi se, joka nyt vielä pidättää, niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä” (2. Tess. 2:7,8).

Herra tulee, kun hänen vastustajansa, Antikristus, on ensin ilmestynyt saatanan ja eksytysten kavalalla voimalla.

Danielille annettiin vastaus lopun ajasta, kun hän kuunteli kahta olentoa, jotka puhuivat virran yläpuolella.

Danielin kirjan 12. luvun jakeissa 1, 6,7 kerrotaan lopunajasta näin: ”Siihen aikaan nousee Mii-kael, se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kuin kansoja on ollut, hamaan siihen aikaan asti. Mutta siihen aikaan pelastetaan sinun kansasi, kaikki, jotka kirjaan kirjoitetut ovat.” (Dan. 12:1).

”Ja toinen sanoi pellavapukuiselle miehelle, joka oli virran vetten yläpuolella: ”Kuinka kauan on vielä näitten ihmeellisten asiain loppuun?”

Ja minä kuuntelin pellavapukuista miestä, joka oli virran vetten yläpuolella, ja hän nosti oikean ja vasemman kätensä taivasta kohti ja vannoi hänen kauttansa, joka elää iankaikkisesti: ”Siihen on vielä aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa. Ja kun pyhän kansan yhden osan hajotus on loppunut, silloin nämä kaikki täyttyvät.” (Dan. 12:6,7). Tässä on nyt tärkeää nuo ajat: yksi aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa. Selitämme näitä ajallaan.

Profeetoista voimme yleisesti lukea, että kaikki toteutuu, kun Jumala murtaa kokonaan Israelin kansan voiman heidän omalla maallaan. Tässä ei ole tosin mahdollista syvään tarkasteluun Danielin kirjasta, niin kuin edellä todettiin, mutta tosiasia on, että sen käännökset ovat ehkä vaikeaselkoisuu- tensa vuoksi heikkoja. Otamme käsiteltävään asiaan liittyvänä esille yhden kohdan, Israelin kansan voiman murtamisen Danielin kirjan 12:7:n pohjalta. Edellä todettiin RK38 kääntävän: ”Ja kun py- hän kansan yhden osan hajotus on loppunut, silloin nämä kaikki täyttyvät.” Ruotsinkielinen käännös sanoo: ”När det heliga folkets makt blivit krossad i grund...” ”Kun pyhän kansan voima on perusteellisesti murrettu...” Nyt merkitys on kokonaan muuttunut. ”Kun pyhän kansan voima on perusteellisesti murrettu”. Vanha Kuningas Jaakon käännös KJV kääntää: ”when he shall have ac- complished to scatter the power of the holy people, all these things shall be finished.” Siis: ”Kun hän on päättänyt pyhän kansan voiman pirstomisen, kaikki nämä asiat saavat päätöksensä.” Hep- reankielisessä raamatussa tämä kohta kuuluu suomeksi käännettynä: ”kun pyhän kansan käden mur- taminen on lopetettu, silloin nämä kaikki tapahtuvat.”

Kysymys ei tekstissä ole siis kansan uudelleen hajottamisesta, vaan sen oman voiman murtami- sesta. Eli suomalaiset käännökset kääntävät tässä väärin. Niinpä monet raamattuopettajat väittävät Israelin joutuvat vielä ajanlopulla hajotettavaksi, eli vielä senkin jälkeen, kun sitä ollaan nyt ko- koamassa takaisin omaan maahansa. Eli aikanamme Israel vielä kerran hajotettaisiin pakanakanso- jen joukkoon? No, ei sentään! Siihen ei ole edes aikaa enää. Tällainen oppi on siis mitä ilmeisimmin väärää tulkintaa, koska ei ole vaivauduttu tutkimaan asiaa syvällisemmin.

Jakeessa 1. mainittuun ahdistuksen aikaan palaamme vielä myöhemmin ja laajemmin.

Joka tapauksessa Danielista Messiaan kuolemaan kului aikaa n. 500 vuotta. Sillä on oma merki- tyksensä ajanlaskussa. Siitäkin enemmän seuraavassa luennossa, kunhan maltamme odottaa.

Profeetta Joelin ennustus

Otamme sitten esille profeetta Joelin ennustuksen. Hän profetoi Hengen vuodattamisesta ja Herran päivästä näin:

”Näitten jälkeen minä olen vuodattava Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttären- ne ennustavat, vanhuksenne unia uneksuvat, nuorukaisenne näkyjä näkevät. Ja myös palvelijain ja palvelijattarien päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni. Minä annan näkyä ihmeitä taivaalla ja maassa: verta ja tulta ja savupatsaita; aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennen kuin Herran päivä tulee, se suuri ja pelättävä. Ja jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelas- tuu.”(Joel 2:28–31). Siinä oli tuo Hengen vuodatus, joka vuodatetaan kaiken lihan päälle. Aikoi-

naan ”Eräs aikamme profeetta”, Helena Konttinen ennusti, että ajan lopulla Herra ottaa myös vaimoväen evankeliumin julistamiseen, koska heillä on niin kuin ihanaisempi ääni. Näyttää sekin toteutuvan ajassamme.

Apostoli Pietari selittää tätä ilmoitusta ensimmäisenä helluntaipäivänä näin: *”Tämä on sitä, mikä profeetta Joelin suulla on ilmoitettu: - Viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, minä vuodatan Henkeni kaikkiin ihmisiin. Teidän poikanne ja tyttärenne profetoivat, nuorukaiset näkevät näkyjä ja vanhukset ennusunia. Näin teen: palvelijoihini ja palvelijattariini minä vuodatan Henkeni niinä päivinä, ja he profetoivat. Minä näytän ihmeitä ylhäällä taivaalla, merkkejä alhaalla maan päällä: verta, tulta ja suitsevaa savua. Aurinko pimenee, kuu värjäytyy vereen, ennen kuin koittaa Herran päivä, suuri ja häikäisevä. Mutta joka huutaa avuksi Herran nimeä, se pelastuu.”* Ap. t. 2:16–21 KR92). Näin Pietari sanoo uuden käännöksen mukaan. Edellinen käännös (KR38) kääntää: ” tämä on se”, uusin käännös KR92 kääntää siis: ”Tämä on sitä”.

Tämä käännös on tietenkin oikeampi, sillä Hengen vuodatus ei tapahtunut ainoastaan ensimmäisenä helluntaipäivänä, vaan se on jatkuvaa ja kestää ”Herran päivään” asti. Tekstistäkin luemme että me elämme koko ajan Pyhän Hengen aikaa. Tämä Hengen aika päättyy, kun alkaa tuo tapahtuma: *”Minä näytän ihmeitä ylhäällä taivaalla, merkkejä alhaalla maan päällä: verta, tulta ja suitsevaa savua. Aurinko pimenee, kuu värjäytyy vereen, ennen kuin koittaa Herran päivä, suuri ja häikäisevä.”*

Sellaiset tapahtumat edeltävät Kristuksen tuloa.

Aamen.